

LEZBIJKE SVETUJEMO
USTAVIMO HOMOFOBNO NASILJE!

POLICIJA

IN HOMOFOBNI ZLOČINI

POLICIJA IN HOMOFOBNI ZLOČINI

Sodobna družba je večkulturna družba v spreminjanju, ki se sooča z vse večjimi izzivi rasne, etnične, verske in kulturne različnosti. Asimilacija ni več vodilno merilo, zamenjuje jo paradigma "mozaika", v kateri enotna identifikacija več ne obstaja. Vendar pa obstoj različnosti v družbi lahko pripelje tudi do negativnega stereotipiziranja, kulturnega rasizma in višanja nestrpnosti ter nasilja.

Homofobno nasilje oziroma nasilje iz sovraštva nad geji in lezbijkami, biseksualnimi in transeksualnimi osebami sodi med odgovornost policije. Tudi policija se bo morala odzvati na različnost v družbi. Odzvati se bo morala z drugačno obravnavo manjšin. Razmerja med policijo in GLBT skupnostjo se v svetovnem kontekstu spreminjajo že od devetdesetih let, usmerjajo se k povečanju varnosti v manjšinskih, GLBT skupnostih. Temu so botrovale temeljite raziskave, ki so analizirale izkušnje GLBT skupnosti z nasiljem, stopnjo prijavljanja homofobnega nasilja policiji in zadovoljstvo s policijskim odzivom.

Ugotovitve raziskav so pokazale, da je napadov na geje in lezbijke več od povprečja; da ni razlike glede prijavljanja nasilja s strani GLBT ter splošne populacije; da je zadovoljstvo s policijskim odzivom nižje od povprečja; da obstaja potreba po večjem razumevanju policije do GLBT skupnosti. Četudi policija izkazuje relativno strpnost do homoseksualnosti, pa je tekoče usposabljanje o homoseksualnosti in zločinih iz sovraštva nujno. Prav tako obstaja pomanjkanje

podpornih služb za geje in lezbijke, biseksualne in transeksualne osebe, žrtve nasilja, ter raziskav o nasilju nad GLBT populacijo.

141. člen Kazenskega zakonika RS že od leta 1995 prepoveduje in kaznuje kršitve enakopravnosti oziroma razlikovanje na podlagi spolne usmerjenosti. Kljub temu je raziskava, ki sta jo leta 2001 v Sloveniji izvedli lezbična sekcija ŠKUC-LL in ILGA-Europe, pokazala, da je 49,4 odstotka gejev in lezbijk že izkusilo nasilje ali nadlegovanje zaradi istospolne usmerjenosti. Med tistimi, ko so bili žrtve nasilja, jih je 60 odstotkov bilo napadenih ali nadlegovanih večkrat. 85, 9 odstotka anketiranih ni prijavilo prekrška policiji.

Dolžnost države je zagotoviti varnost državljanov in državljanek tako na javnih kot zasebnih prostorih: država je tista, ki mora nasilje obsoditi in proti storilcem ukrepati na podlagi veljavne zakonodaje. Policija kot represivni aparat države je dolžna ukrepati, če je veljavna zakonodaja kršena. Dolžna je, v skladu s svojimi pooblastili, zagotavljati varnost državljanov in državljanek ter ukrepati proti storilcem kaznivih dejanj.

***iz brošure "Nasilje nad ženskami - odgovornost policije",
Ženska svetovalnica, 2001***

Policija bo tudi v Sloveniji morala poskrbeti za kvalitetnejše delo v primerih nasilja nad GLBT populacijo in na vseh ravneh dvigniti ozaveščenost ter pripomoči k odpravi diskriminacije na osnovi spolne usmerjenosti.

Napotki policiji za soočenje s homofobnim nasiljem:

- ozaveščeno soočanje z različnostjo v družbi ter oblikovanje politike odnosa do manjšin in različnosti;
- usposabljanje in izobraževanje za dvig ozaveščenosti in znanja o manjšinskih tematikah ter poznavanje informacij o različnih skupnostih;
- prepoznavanje ranljivosti GLBT skupnosti za nasilje;
- vzpostavitev politik, strategij in praks za opazovanje, dokumentiranje, raziskovanje in učinkovito preprečevanje incidentov, napadov ter zločinov proti GLBT skupnosti;
- opredelitev homofobnega nasilja in oblikovanje ukrepov za preprečevanje. Poročila o kriminaliteti naj vključujejo tudi reference o homofobni motivaciji za zločin;
- obravnavanje gejev, lezbijk, biseksualnih in transeksualnih ljudi z enakim spoštovanjem, dostojanstvom in razumevanjem kot drugih ljudi;
- zavračanje mitov, predsodkov in stereotipov o GLBT skupnosti;
- uporaba ustrezne terminologije tako v pisni kot verbalni komunikaciji: jezik mora biti vključevalen, ne izključevalen. Če niste prepričani, kateri izraz uporabiti, povprašajte posameznika ali posameznico, kako bi se opredelil/a;
- preusmeritev od reaktivnega k proaktivnemu pristopu, ki terja več pozornosti in skrbi za varnost skupnosti in je blizu pristopom v socialnem delu, sodelovanju s skupnostjo in podpornimi službami;
- partnerstvo in sodelovanje z manjšinskimi, GLBT organizacijami za preprečevanje homofobnega kriminala ter zločinov iz sovraštva;

- vzpostavitev dostopnega in prepoznavnega kontaktnega kadra oziroma storitev, ki bodo predstavljale vez z manjšino oziroma GLBT skupnostjo;
- omogočiti nediskriminatorno delovno okolje za GLBT člane in članice policijskega osebja ali rekrutiranje osebja iz manjšinskih skupin oziroma ljudi, katerim je različnost vrednota.

AKCIJA "USTAVIMO HOMOFOBNO NASILJE!"

Homofobija je odpor, strah ali sovraštvo do homoseksualnosti, katere posledica so lahko predsodki, diskriminacija in nasilje. Nanjo lahko naletimo doma, v šoli, na ulici, na delovnem mestu. Lahko pride od nekoga, ki ga poznaš, ali od popolnega neznanca. Pregarjanje zaradi homoseksualnosti predstavlja kršitev osnovnih človekovih pravic.

Homofobni incident je vsak incident, za katerega žrtev ali druga oseba meni, da ga je spodbudila homofobija. Lahko vključuje ustrahovanje, napad, nadlegovanje, izsiljevanje, rop, zmerjanje, drugačno verbalno ali psihično zlorabo, neenako obravnavo ali poškodovanje lastnine.

Zakaj je potrebno prijaviti homofobni incident?

Ne obdajajte homofobnega nasilja z molkom - imate pravico do varnega počutja, ne glede na vašo seksualnost. Če incidenta ne prijavite, bodo storilci imeli možnost ponovno storiti podobno dejanje. Informacije, ki jih boste dali, bodo

uporabljene za identifikacijo homofobnega zločina ali storilcev. Količina informacij, ki jih želite posredovati, je vaša odločitev.

Četudi to, kar se vam je zgodilo, z zakonske perspektive ni zločin, pa je lahko še vedno evidentirano. Več informacij, kot jih bomo zbrali, prej bomo izkoreninili homofobijo.

Kako prijavite homofobni incident:

- pokličite policijo 113 ali pojdite na lokalno policijsko postajo ter vložite prijavo;
- pomagajte evidentirati homofobne incidente preko drugih svetovalnih centrov. Obrnite se na lezbično sekcijo ŠKUC-LL ali GALFON - telefon za lezbijke in geje.

Kaj prijavimo?

- incident, ki se vam je zgodil;
- incident, ki se je zgodil drugim - prijavo lahko podate v imenu druge osebe;
- nasilje doma;
- druge oblike nasilja (homofobni grafiti, nadlegovanje s strani sosedov ali sodelavcev ali ustrahovanje idr.).

V akciji "Ustavimo homofobno nasilje!" sodelujejo lezbična sekcija ŠKUC-LL, GALFON - sos in info nekomercialni telefon za lezbijke in geje, gejevski klub Tiffany in lezbični klub Monokel.

Mnogo homofobnih kriminalnih incidentov iz različnih razlogov ni prijavljenih policiji. Spodnji obrazec je namenjen izključno evidentiranju homofobnega nasilja in bo obravnavan z najvišjo stopnjo zaupnosti. Osebni podatki v njem ne bodo podani nikomur brez vašega vedenja.

Prosimo, izpolnite obrazec in ga pustite v klubih Tiffany ali Monokel na Masarykovi 24 v Ljubljani ali ga pošljite na naslov lezbične sekcije ŠKUC-LL na Metelkovo 6 v Ljubljani ali sporočite podatke na GALFON (01 43 24 089).

Vaši podatki

Ne potrebujemo podatka o vašem imenu in priimku, naprošamo pa vas, da zaupate spodnje podatke:

Starost:

Spol:

Spolna usmerjenost:

Mesto bivanja:

Podatki o incidentu

Datum in čas incidenta:

Opišite, kaj se je zgodilo:

Podatki o storilcih

Koliko storilcev:

Jih poznate?

Jih lahko opišete?

Vašo prijavo bomo zabeležili. Če ste pripravljeni podati vaš osebni kontakt, prosimo, izpolnite spodnje podatke:

Ime in priimek:

Elektronski naslov:

Telefon:

ŠKUC-LL

Metelkova 6

1000 Ljubljana

Telefon: 01 432 73 06

Fax: 01 232 91 85

Elektronski naslov: sekcijaskuc@mail.ljudmila.org

Spletna stran: www.ljudmila.org/lesbo

Besedilo: Nataša Velikonja

Oblika: Barbara Predan

Tisk: Stane Peklaj

Projekt sta omogočila Društvo ŠKUC in Mestna občina Ljubljana, Urad za mladino

Ljubljana, julij 2004

POLICIJA
IN HOMOFOBNI ZLOČINI